

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **G. A.**, zastoupeného JUDr. Renatou Kusou, advokátkou se sídlem Harantova 28, 702 00 Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, poštovní příhrádka 21/OAM, 170 34, Praha 7, o udělení azylu, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 10. 2007, č. j. 59 Az 133/2006 – 18,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 10. 2007, č. j. 59 Az 133/2006 – 18 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel se kasační stížností domáhá zrušení rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě (dále jen krajský soud), kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2006, č. j. OAM-1260/VL-10-11-2006; tímto byla žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá, že na straně soudu došlo k pochybením, která jsou podřaditelná pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost splňuje důvody pro přijatelnost dle ust. § 104a soudního řádu správního. Přistoupil proto k jejímu meritornímu přezkumu.

Ze spisu je zjevné, že stěžovatel žádal o udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, tj. z humanitárního důvodu, z důvodu svého zdravotního stavu (oční vady), protože v Arménii „medicína“ není na takové úrovni. Dále z důvodu, že jeho matka je psychicky nemocná. V kasační stížnosti uvedl, že zdravotnická péče v zemi původu není na odpovídající úrovni a vzhledem ke skutečnosti, že jeho rodiče trvale pobývají v ČR, nebyl by schopen se o sebe v případě svého návratu do vlasti postarat. Stěžovatel dále uvedl, že podává žádost o mezinárodní ochranu ze stejných důvodů jako tu předchozí, tj. problémy s osobami, kvůli nimž opustili vlast i jeho rodiče. Dále také uvedl, že lidé, kteří obtěžovali jeho rodiče, zjistili jeho pobyt, a proto se obává jejich útoku.

Žalovaný žádost stěžovatele zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu proto, že stěžovatel sice uvádí skutečnosti jiné, ty mu však byly nebo musely být známy již před podáním předchozí žádosti. Stěžovatel vypověděl, že špatný zrak má již od dětství, avšak v době první žádosti neuvedl všechny důvody, neboť nedokázal objasnit příčiny své žádosti tak dokonale jako v současné době.

Dle Nejvyššího správního soudu není pochyb o skutečnosti, že stěžovatel trpěl oční vadou, tedy zdravotními potížemi, již při podání první žádosti o azyl. Za spornou lze však označit skutečnost, zda žalovaný správně vyhodnotil situaci, že stěžovateli se oční vada v průběhu času zhoršuje. Tedy, že intenzita oční vady spolu s dalšími skutečnostmi, které reálně nastaly (neexistence nikoho, kdo by se o stěžovatele postaral v zemi původu, když rodinní příslušníci pobývají na základě jim uděleného azylu v České republice), pro udělení mezinárodní ochrany dostatečným důvodem býti mohou či nikoli. Stěžovatel dle Nejvyššího správního soudu ve své opětovné žádosti uváděl jiné skutečnosti než v roce 2002, tyto skutečnosti vzhledem k jejich vývoji mu při podání první žádosti známy být nemusely, resp. ani být známy nemohly.

Z tohoto důvodu žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany neměla být, dle názoru Nejvyššího správního soudu, zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Krajský soud se dopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, když shledal skutečnosti uvedené stěžovatelem jako skutečnosti jiné, které mu však byly nebo musely být známy již před podáním předchozí žádosti. Tím, že se krajský soud nevypořádal se změnou zdravotního stavu stěžovatele, uvedl své rozhodnutí do stavu nepřezkoumatelnosti. Krajský soud se nevypořádal ani s otázkou, zda uvedená změna zdravotního stavu stěžovatele je způsobilá ovlivnit posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany či nikoliv. Zcela rovněž odhlédl od skutečnosti, že rodinným příslušníkům stěžovatele, zdravotně indisponovaného, byl udělen azyl z humanitárních důvodů. Protože již ve svém rozhodnutí rozhodl o neexistenci důvodu k udělení

mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 zákona o azylu, je krajský soud povinen přezkoumat stěžovatelem uvedené skutečnosti zda, mimo jiné, nejsou relevantním azylovým důvodem dle ustanovení § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud, nad rámec výše uvedeného, odkazuje na své rozhodnutí ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55 (příst. na www.nssoud.cz): „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. Zatímco tak v jiných právních předpisech reaguje zákonodárce na skutečnost, že není schopen předpokládat všechny situace, v nichž je určitý postup – zde poskytnutí azylu – vhodný či dokonce nutný, typicky demonstrativními výčty za účelem odstranění či alespoň zmírnění tvrdostí; v zákoně o azylu zvolil kombinaci dvou ustanovení obsahujících výčty taxativní a jednoho ustanovení umožňujícího pohledem humanitárních hledisek řešit situace nezahrnutelné pod předchozí dvě ustanovení. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“

Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému shledal námitky stěžovatele důvodnými a proto postupem dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení; v něm je krajský soud vázán výše vysloveným právním názorem.

V novém rozhodnutí rozhodne Krajský soud v Ostravě i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 14. srpna 2008

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu